

ОЦІНКА КЛЮЧОВИХ ЯКОСТЕЙ АУДИТОРА

У статті представлено результати оцінювання аудитором та майбутніми аудитором якостей, необхідних для успішної професійної діяльності. Розглянуто структуру розробленої анкети «Оцінка ключових якостей аудитора». Проаналізовано результати дослідження за ранжуванням середніх показників самооцінки якостей аудитора. Представлено результати частотного аналізу самооцінки індивідуальних та професійних якостей, наданих респондентами.

Ключові слова: аудитор, майбутній аудитор, якості, опитування, самооцінка, аудиторська діяльність, психологічна готовність.

В статье представлены результаты оценки аудиторами и будущими аудиторами качеств, необходимых для успешной профессиональной деятельности. Рассмотрено структуру разработанной анкеты «Оценка ключевых качеств аудитора». Проанализировано результаты исследования по ранжированию средних показателей самооценки качеств аудитора. Представлено результаты частотного анализа самооценки индивидуальных и профессиональных качеств, предоставленных респондентами.

Ключевые слова: аудитор, будущий аудитор, качества, опрос, самооценка, аудиторская деятельность, психологическая готовность.

Постановка проблеми. Ключові особистісні та професійні якості, знання, навички і вміння виступають у ролі детермінант психологічної готовності особистості до виконання професійних обов'язків і завдань. Необхідні якості аудитора є мало досліджуваним науковим питанням, тому їх ідентифікація є актуальною по сьогоднішній день. Відповідно, постає потреба у здійсненні не лише експертного опитування щодо якостей аудитора, які є ключовими для успішної аудиторської діяльності, а також визначення рівня індивідуального розвитку професійно-важливих якостей, знань, навичок і вмінь майбутнього аудитора та професійного аудитора.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вивченню професійної діяльності присвячені роботи таких вітчизняних психологів: Л. Виготського, С. Рубінштейна, О. Леонтьєва, Б. Ломова, М. Дьяченка, Л. Кандибовича, В. Шадрікова, М. Корольчука та інших. До сучасних концепцій професіогенезу з точки зору особистісного та діяльнісного підходів належать теорії Є. Клімова, Е. Зеєра, С. Максименка, Л. Карамушки, Г. Нікіфорова, В. Рибалки та інших. Дослідженню особливостей аудиторської діяльності присвячені економічні та психологічні праці як зарубіжних (Р. Адамс, Дж. Леббек, П. Кент, Д. Доннеллі, С. Боннер та інші), так і вітчизняних вчених (В. Подольський, Ю. Швалб, Е. Лукаш, В. Бондар, Р. Рудніцька, І. Балибюк, О. Денисюк та інші). Нами запропоновано авторські анкети експертного оцінювання

ключових якостей успішного аудитора та оцінки ключових якостей аудитора.

Мета статті. Здійснити порівняльний аналіз результатів оцінювання аудитором та майбутніми аудитором індивідуального рівня розвитку якостей, необхідних для успішної професійної діяльності.

Виклад основного матеріалу. Ключові якості успішного фахівця виступають професійно-важливими якостями особистості, які у структурній інтеграції визначають рівень готовності до виконання завдань та обов'язків відповідної трудової діяльності [3].

З метою з'ясування оцінок аудитором та майбутніми аудитором індивідуального рівня розвитку якостей, необхідних для успішної професійної діяльності, використано кількісний метод збору інформації – опитування, яке проводилося за авторською анкетом «Оцінка ключових якостей аудитора». Дана анкета є похідною від розробленої нами анкети «Експертне оцінювання ключових якостей аудитора», яка спрямована на з'ясування ключових якостей успішного аудитора [5]. Анкета «Оцінка ключових якостей аудитора» може бути спрямована на дослідження оцінки ключових якостей як майбутнього аудитора, так і професійного аудитора. Відповідно, анкета складається зі вступу, інструкції та переліку індивідуально-професійних якостей, знань, навичок і вмінь аудитора (75 тверджень), які об'єднані в структурні блоки професійно-важливих особливостей аудиторів, які слугують детермінантами психологічної готовності до виконання

професійних обов'язків аудиторів: психофізіологічний, мотиваційний, когнітивний, комунікативний, рефлексивний і саморегулятивний. Завдання респондентів – оцінити власний рівень розвитку індивідуальних і професійних якостей, а також знань, навичок і вмій. Оцінюється кожна з них за 5-ти бальною шкалою за рівнем *індивідуального розвитку*. Оцінка позначається цифрою від 1-ого до 5-ти. При цьому можна використовувати дрібні оцінки, наприклад, 3,5. Значення балів за 5-ти бальною шкалою такі: 1 бал – якщо дана властивість невідповідна Вам; 2 бали – якщо дана властивість розвинута слабо; 3 бали – якщо дана властивість розвинута задовільно; 4 бали – якщо властивість розвинута добре; 5 балів – якщо властивість розвинута на високому рівні. Нами виокремлено чотири рівні індивідуального розвитку якостей: низький (2 бали), задовільний (3 бали), достатній (4 бали) та високий (5 балів), кожен з яких відповідає певній оцінці.

Відповідно до розробленої анкети «Оцінка ключових якостей аудитора», здійснено дослідження самооцінки якостей аудиторів (92 чол.) та студентів-магістрів 5-ого та 6-ого курсів Київського національно-торговельного університету (114 чол.). У дослідженні взяло участь 206 особи.

Надалі всі показники у дослідженні наводитимуться у відсотках, а основні результати узагальнено у вигляді одномірних статистичних розподілів відповідей на анкету. Розрахунки здійснено за допомогою аналітико-статистичної програми IBM SPSS Statistics 20.

Результати частотного аналізу щодо оцінювання потенційними майбутніми аудиторами та професійними аудиторомі якостей, необхідних для успішної професійної діяльності, ми пропонуємо розглядати за розподілом психологічних властивостей: індивідуальних та професійних якостей, знань, навичок і вмій.

У даній статті представлено результати частотного аналізу оцінок студентами-магістрами та аудиторомі щодо індивідуального рівня розвитку якостей, які було визначено найбільш необхідними для успішної аудиторської діяльності відповідно до уявлень потенційних майбутніх аудиторів і фахівців у сфері аудиту [4, 6].

Відповідно до аналізу уявлень студентів і аудиторів щодо домінуючих якостей успішного аудитора, за частотою

зазначення відповідей під час опитування, впливає, що, на їхню думку, такою є, по-перше, відповідальність (22% вибору студентами і 32,5% – фахівцями у сфері аудиту) [4, 6]. Результати частотного аналізу самооцінок респондентів свідчать, що якість «відповідальність» аудиторів (100%) та майбутні аудиторів (100%) оцінюють, що розвинута «добре» (29,3% та 10,5% відповідно) та «на високому рівні» (70,7% та 89,5%). Варто підкреслити, що більшість аудиторів та майбутніх аудиторів вважають, що рівень розвитку відповідальності у них на високому рівні. Середньоарифметичний показник оцінки якості «відповідальність» відповідає високому рівню розвитку, і в аудиторів ($M=4,71$ при $\sigma=0,46$) є дещо нижчим (на 0,18), ніж у магістрів ($M=4,89$ при $\sigma=0,31$).

Відповідно до уявлень фахівців у сфері аудиту та студентів-магістрів щодо найбільш необхідних якостей аудитора для професійної діяльності [4, 6], таку якість, як «аналітичність мислення» значимою частиною респондентів (36,25% вибору відповідей фахівцями у сфері аудиту та 22% – студентами) зазначено однією з найбільш необхідних для успішної професійної діяльності аудитора. Результати частотного аналізу оцінок респондентів щодо індивідуального рівня розвитку якостей показують, що більшість аудиторів (91,3%) та майбутніх фахівців у сфері аудиту (77,2%) вказують на те, що аналітичність мислення «розвинута добре» (47,8% і 52,6% відповідно) та «на високому рівні» (43,5% і 24,6%). Проте домінуюча меншість респондентів (8,7% аудиторів та 22,8% майбутніх аудиторів) зазначають, що дана властивість «розвинута задовільно». Варто зазначити, що більшість опитаних аудиторів вважають індивідуальний рівень розвитку аналітичності мислення на високому та достатньому рівнях розвитку, а майбутні фахівці – на достатньому. Результати також показують, що у порівнянні з аудиторомі більше студентів вважає, що дана властивість у них розвинута задовільно. Середньоарифметичний показник оцінки якості «аналітичність мислення» відповідає достатньому рівню розвитку, і в аудиторів ($M=4,35$ при $\sigma=0,64$) є дещо вищим (на 0,31), ніж у студентів ($M=4,04$ при $\sigma=0,66$).

Відповідно до аналізу уявлень студентів-магістрів як потенційних майбутніх аудиторів, за частотою зазначення відповідей під час опитування,

впливає, що, на їхню думку, серед домінуючих якостей успішного аудитора виступає й професійна компетентність (22% вибору опитуваних) [6]. Очевидно, фахівці у сфері аудиту схиляються до такої ж думки, оскільки на питання щодо найбільш необхідних властивостей для професійної діяльності аудитора зазначають відповіді: «професійні знання» (53,75%) та «професійно-важливі вміння» (35%), а на питання щодо інших необхідних якостей на першому місці зазначено «професійна компетентність» (41,25% відповідей).

Щодо професійної компетентності, аудиторів (100%) та більшість майбутніх аудиторів (79,8%) оцінюють її за рівнем індивідуального розвитку на достатньому та високому рівні: «розвинута добре» (54,3% аудиторів і 39,5% студенти-магістри) та «на високому рівні» (45,7% і 34,2% відповідно), на проміжному рівні між «добре» та «високому» (6,1%). Майбутніми аудиторів, на відміну від аудиторів, надано також оцінки «задовільно» (21,1%) та «слабо» (5,3%) щодо рівня розвитку професійної компетентності відповідно власних відчуттів. В аудиторів і майбутніх аудиторів домінуючими виступають достатній та високий рівні розвитку професійної компетентності, відповідно до частотного аналізу результатів за оцінками респондентів, проте аудиторів надано більше оцінок за даними рівнями. У цілому порівняльний аналіз результатів показує, що, згідно оцінювання індивідуального рівня розвитку якостей респондентами, в аудиторів вищий рівень розвитку професійної компетентності, ніж у студентів-магістрів. Середньоарифметичний показник оцінки властивості «професійна компетентність» відповідає середньому рівню між достатнім та високим рівнями, але з наближенням до достатнього рівня розвитку, і в аудиторів ($M=4,46$ при $\sigma=0,5$) є дещо вищим (на 0,46), ніж у магістрів ($M=4,00$ при $\sigma=0,85$), відповідно до оцінок яких середній показник на достатньому рівні.

Такі якості як комунікабельність (20% відповідей) і працьовитість (20% відповідей) також виступають домінуючими за уявленнями фахівців у сфері аудиту.

Результати аудиторів (71,7%) і майбутніх аудиторів (84,2%) показують, що якість «комунікабельність» у них «розвинута добре» (42,4% і 42,1% відповідно) та «на високому рівні» (29,3% і 42,1%), а також «задовільно» (20,7%

відповідей аудиторів і 10,5% майбутніх аудиторів), на проміжному рівні між «слабо» та «задовільно» (7,6% і 5,3%). Отже, у більшості майбутніх аудиторів та аудиторів домінує достатній та високий рівні розвитку комунікабельності, відповідно до результатів частотного аналізу показників оцінок респондентів. На задовільному рівні оцінюють рівень розвитку комунікабельності більше аудиторів у порівнянні з майбутніми аудиторів. У цілому, порівняльний аналіз оцінок індивідуального рівня розвитку комунікабельності респондентів дає підстави вважати, що в опитаних аудиторів рівень комунікабельності дещо нижчий, ніж у майбутніх аудиторів. Середньоарифметичний показник оцінки якості «комунікабельність» відповідає достатньому рівню розвитку, і в аудиторів ($M=3,97$ при $\sigma=0,82$) є дещо нижчим (на 0,27), ніж у магістрів ($M=4,24$ при $\sigma=0,77$).

Щодо оцінки якості «працьовитість» аудиторів (100%) і майбутні аудиторів (94,7%) зазначають, що «розвинута добре» (47,8% і 9,6% відповідно) та «на високому рівні» (52,2% і 85,1%). Деякими студентами-магістрами оцінено індивідуальний рівень розвитку працьовитості на задовільному рівні (5,3%). Таким чином, майбутні аудиторів та аудиторів вважають себе досить працьовитими, про що свідчать їхні оцінки на достатньому та високому рівнях. При тому, більшість респондентів вважають, що рівень розвитку працьовитості у них на високому рівні. Середньоарифметичний показник оцінки якості «працьовитість» аудиторів відповідає середньому рівню між достатнім та високим, з наближенням до високого рівня розвитку, і в аудиторів ($M=4,52$ при $\sigma=0,5$) є дещо нижчим (на 0,28), ніж у магістрів ($M=4,8$ при $\sigma=0,52$), середнє значення оцінок яких на високому рівні.

В уявленні студентів-магістрів як потенційних майбутніх аудиторів якість «чесність» є однією з найбільш необхідних для успішної аудиторської діяльності відповідно до частоти зазначених ними відповідей під час опитування (19% відповідей студентів) [4, 5]. Аудиторів (100% респондентів) та майбутні аудиторів (100%) зазначають, що за рівнем індивідуального розвитку така якість як чесність у них розвинута «добре» (79,3% та 58,8% відповідно) і «на високому рівні» (20,7% та 36%), а також на проміжному рівні між «добре» та «на високому рівні» (5,2%

майбутніх аудиторів). Домінуючими оцінками за якістю «чесність» у аудиторів і майбутніх аудиторів виступають на рівні «добре», що свідчить про самооцінки респондентів щодо чесності на достатньому рівні. Порівнюючи оцінки студентів і аудиторів, студентами менше надано оцінок на достатньому рівні та більше – на високому, у порівнянні з аудиторами. Середньоарифметичний показник оцінки якості «чесність» у аудиторів відповідає високому рівню розвитку, і ($M=4,79$ при $\sigma=0,41$) є дещо вищим (на 0,4), ніж у магістрів ($M=4,39$ при $\sigma=0,48$), для яких характерний середньоарифметичний показник на достатньому рівні.

Відповідно до ранжування середньоарифметичних показників оцінок якостей, знань, навичок і вмінь респондентів за шкалами анкетування, на найвищому рівні розвитку студентами-магістрами оцінено такі якості: відповідальність, вміння слухати та дисциплінованість, працьовитість та неупереджене ставлення до звітності під час аудиторської перевірки, здатність дотримуватися конфіденційності, дружжелюбність та потреба в самореалізації. Щодо оцінок аудиторів, на найвищому рівні розвитку оцінено такі якості як чесність, здатність дотримуватися конфіденційності, відповідальність, тактовність та неупереджене ставлення до складання аудиторського висновку. Окрім того, на високому рівні розвитку оцінено аудиторами також такі якості: урівноваженість, неупереджене ставлення до клієнта, вміння швидко навчатися, незалежність. Отже, до найвищого рівня розвитку як аудиторами, так і майбутніми аудиторами віднесено такі якості: відповідальність і здатність дотримуватися конфіденційності. Варто зазначити, що, відповідно до аналізу уявлень студентів-магістрів як потенційних майбутніх аудиторів та аудиторів, за частотою зазначення відповідей під час опитування, якість «відповідальність» було зазначено домінуючою якістю успішного аудитора [6].

Результати оцінювання ключових якостей аудитора свідчать, що якість «чесність» оцінено аудиторами на найвищому рівні за шкальним опитуванням, а відповідно до уявлень студентів-магістрів віднесено до домінуючих якостей успішного аудитора [6].

Порівняльний аналіз результатів оцінювання ключових якостей аудитора

показує, що на достатньому рівні розвитку потенційними майбутніми аудиторами та аудиторами оцінено такі властивості: схильність до аналізу власних дій, терпимість, висока працездатність, професійна зацікавленість, посидючість, мотивація досягнення успіху, навички саморегуляції, адаптованість до колективу, самостійність, використання принципів етики аудитора, комунікабельність, аналітичність мислення, вміння швидко аналізувати, критичність мислення, вміння надавати зворотний зв'язок у процесі комунікації, емоційна стабільність, адаптованість до наявних умов професійної діяльності, високий рівень інтелекту, вміння презентувати результати, позитивне сприйняття себе, знання Закону України «Про аудиторську діяльність», вміння обґрунтовувати власну позицію, вміння розв'язувати етичні конфлікти, стресостійкість, позитивне сприйняття професійної діяльності, математичність мислення, вміння працювати в стресових ситуаціях, професійна компетентність, вміння керувати організацією роботи, вміння встановлювати контакт із людьми, продуктивність мислення, ініціативність, знання державних стандартів бухгалтерської звітності, активність, технічні вміння, впевненість у собі, вміння формулювати незалежний аудиторський висновок, навички вести ділові переговори, вміння вибирати найоптимальніше аудиторське рішення з-поміж альтернативних, логічність мислення.

«Неупереджене ставлення до складання аудиторського висновку» студентами-магістрами оцінено на достатньому рівні розвитку, на відміну від аудиторів, якими оцінено на високому рівні.

Аналіз результатів оцінювання ключових якостей аудитора свідчить, що, відповідно до ранжування середньоарифметичних показників оцінок якостей, знань, навичок і вмінь респондентів за шкалами анкетування, на достатньому рівні розвитку аудиторами також оцінено такі властивості: вміння працювати в команді, вміння швидко навчатися, уважність до деталей, здатність дотримання загальноприйнятих принципів обліку, незалежність, схильність до саморозвитку, знання Кодексу професійної етики аудиторів України, знання законодавства, вміння знаходити альтернативні аудиторські рішення.

Дисциплінованість, дружелюбність, потреба в самореалізації, неупереджене ставлення до звітності під час аудиторської перевірки – такі властивості особистості аудиторів оцінено на достатньому рівні розвитку, а студентами – на високому.

Аналіз результатів оцінювання ключових якостей аудитора показує, що на задовільному рівні розвитку аудиторів оцінено такі властивості: навички визначення аудиторських проблем, знання документування процесу аудиту, а потенційними майбутніми аудиторів визначено такі: навички розв'язання аудиторських проблем та знання Міжнародних стандартів фінансової звітності, а також володіння декількома мовами. Варто зазначити, що аудиторів та студенти-магістри на задовільному рівні оцінюють індивідуальний рівень розвитку навичок планувати етапи аудиторської діяльності. При тому, варто зазначити, що дані властивості за шкалою оцінки та ранжування якостей, знань, навичок, умінь є на останньому місці за рівнем індивідуального розвитку респондентів. Підкреслимо про необхідність звернення особливої уваги на дані властивості особистості при підготовці фахівців.

При тому, спостерігається відмінність за рівнями оцінювання індивідуального розвитку певних властивостей респондентами, а саме таких: володіння декількома мовами, навички розв'язання аудиторських проблем і знання Міжнародних стандартів фінансової звітності. Індивідуальний розвиток даних властивостей оцінено аудиторів на достатньому рівні, а студентами-магістрами – на задовільному.

Аналіз результатів оцінювання індивідуального рівня розвитку якостей аудитора та майбутнього аудитора майбутніми аудиторів та аудиторів дає підстави стверджувати, що не виявлено низького рівня розвитку властивостей.

Висновки і пропозиції. Отже, проаналізовано результати оцінювання аудиторів та майбутніми аудиторів індивідуального рівня розвитку якостей, необхідних для успішної професійної діяльності. Розглянуто результати статистичного аналізу оцінювання ключових якостей аудитора, необхідних для успішної професійної діяльності, майбутніми аудиторів та аудиторів за авторською анкетною «Оцінка ключових

якостей аудитора» відповідно до розподілу психологічних властивостей: індивідуальних та професійних якостей, знань, навичок і вмінь.

Порівняльний аналіз результатів оцінювання індивідуального розвитку якостей, знань, навичок та вмінь аудиторів і майбутніх аудиторів дає підстави вважати, що рівень самооцінки аудиторів є вищим, ніж у студентів-магістрів, оскільки оцінки аудиторів домінують над оцінками студентів (за 48-ми властивостями). Але, варто зазначити, що оцінки аудиторів і майбутніх аудиторів за деякими властивостями (п'ятьома) оцінено майже на одному рівні розвитку. При тому, спостерігається відмінність за рівнями оцінювання індивідуального розвитку певних властивостей респондентами (оцінки аудиторів – на достатньому рівні, а студентів – на задовільному), але кількість таких відмінностей незначна (володіння декількома мовами, навички розв'язання аудиторських проблем і знання Міжнародних стандартів фінансової звітності). Встановлено, що у респондентів переважають оцінки достатнього рівня.

Аналіз результатів оцінювання індивідуального рівня розвитку якостей аудитора та майбутнього аудитора свідчить, що не виявлено низького рівня розвитку властивостей, відповідно до самооцінок респондентів. Проте варто зазначити про необхідність звернення уваги на розвиток умінь знаходити альтернативні аудиторські рішення у процесі підготовки майбутніх аудиторів. Оскільки більшістю опитаних майбутніх аудиторів (76,3%) оцінено дану властивість за індивідуальним розвитком на рівні «задовільно», а деякими надано й оцінки «не відповідає Вам» (5,3%).

З'ясовано, що результати частотного аналізу оцінок якостей аудитора професійними аудиторів і студентами-магістрами за рівнем індивідуального розвитку та середньоарифметичні показники оцінок якостей корелюють між собою.

Перспективи подальших досліджень вбачаємо у здійсненні емпіричного аналізу психологічних особливостей магістрів та аудиторів як детермінант психологічної готовності до аудиторської діяльності, а також у побудові моделі психологічної готовності майбутнього фахівця до аудиторської діяльності.

Список використаних джерел

1. Дьяченко М. И. Психологические проблемы готовности к деятельности / М. И. Дьяченко, Л. А. Кандыбович. – Минск: Университетское, 1976. – 176 с.
2. Лукаш Е. Я. Формування психологічної готовності аудиторів до професійної діяльності: автореф. дис. на здобуття вченого ступеня канд. психол. наук : спец. 19.00.07 / Лукаш Е. Я. – К., 2007. – 22 с.
3. Ралко А. І. Пілотажне дослідження ключових якостей аудитора [Електронний ресурс] / А. І. Ралко // Молодий вчений. – 2016. – № 11 (38). – Режим доступу до ресурсу: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2016/11/90.pdf>.
4. Ралко А. І. Успішне здійснення аудиторської діяльності (опитування магістрів) / А. І. Ралко // Актуальні проблеми психологічного забезпечення професійної діяльності: вузівська науково-практична конференція студентів, аспірантів та молодих вчених (28 листопада 2016 р.): тези та статті доп. / Відп. Ред. О. М. Хлонь, Л. С. Процик. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. – С. 312.
5. Ралко А.І. Результати експертного оцінювання ключових якостей аудитора щодо формування психологічної готовності до аудиторської діяльності / А. І. Ралко // Педагогіка та психологія сьогодні: постулати минулого і сучасні теорії: Міжнародна науково-практична конференція (20-21 жовтня 2017 р.): тези доп. – Одеса, 2017. – С. 47.
6. Ралко А.І. Успішне здійснення аудиторської діяльності в уявленні студентів та фахівців у сфері аудиту [Електронний ресурс] / А. І. Ралко // Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology, V (62), Issue: 142, 2017. – Будапешт. – С. 67-71. – Режим доступу до ресурсу: http://seanewdim.com/uploads/3/4/5/1/34511564/ped_psy62142.pdf

References

1. D'yachenko M. I. Psihologicheskie problemy gotovnosti k deyatelnosti / M. I. D'yachenko, L. A. Kandybovich. – Minsk: Universitetskoe, 1976. – 176 s.
2. Lukash E. Ya. Formuvannya psikhologichnoyi hotovnosti audytoriv do profesiyanoi diyal'nosti: avtoref. dys. na zdobuttya vchenoho stupenya kand. psikhol. nauk : spets. 19.00.07 / Lukash E. Ya. – K., 2007. – 22 s.
3. Ralko A. I. Pilotazhne doslidzhennya klyuchovykh yakostey audytora [Elektronnyy resurs] / A. I. Ralko // Molodyy vchenyy. – 2016. – # 11 (38). – Rezhym dostupu do resursu: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2016/11/90.pdf>.
4. Ralko A. I. Uspishne zdiysnennya audytors'koyi diyal'nosti (opytuvannya mahistriv) / A. I. Ralko // Aktual'ni problemy psikhologichnoho zabezpechennya profesiyanoi diyal'nosti: vuziv'ska naukovopraktychna konferentsiya studentiv, aspirantiv ta molodykh vchenykh (28 lystopada 2016 r.): tezy ta statti dop. / Vidp. Red. O. M. Khlon', L. S. Protsyk. – K.: Kyviv. nats. torh.-ekon. un-t, 2016. – S. 312.
5. Ralko A.I. Rezul'taty ekspertnoho otsinyuvannya klyuchovykh yakostey audytora shchodo formuvannya psikhologichnoyi hotovnosti do audytors'koyi diyal'nosti / A. I. Ralko // Pedagogika ta psikhologiya s'ohodni: postulyaty mynuloho i suchasni teoriyi: Mizhnarodna naukovopraktychna konferentsiya (20-21 zhovtnya 2017 r.): tezy dop. – Odesa, 2017. – S. 47.
6. Ralko A.I. Uspishne zdiysnennya audytors'koyi diyal'nosti v uyavlenni studentiv ta fakhivtsiv u sferi audytu [Elektronnyy resurs] / A. I. Ralko // Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology, V (62), Issue: 142, 2017. – Budapesht. – S. 67-71. – Rezhym dostupu do resursu: http://seanewdim.com/uploads/3/4/5/1/34511564/ped_psy62142.pdf

SUMMARY

Ralko A., PhD student

EVALUATION OF THE MAIN QUALITIES OF THE AUDITOR

The article contains the results of evaluating of the qualities necessary for successful professional activity by auditors and future auditors. The structure of the questionnaire "Evaluation of the main qualities of the auditor" has been considered. The Questionnaire "Evaluation of the main qualities of the auditor" is aimed at studying the assessment of key qualities of the future auditor or professional auditor. The results of the research on the ranking of the average indicators of self-assessment of the auditor's qualities have been analyzed. The results of the frequency analysis of self-assessment of individual and professional qualities of respondents have been presented. The results of the comparative analysis of the assessment of the individual level of development of the qualities of auditors and future auditors necessary for successful professional activity have been presented. The results in accordance with the distribution of psychological properties: individual and professional qualities, knowledge, skills and abilities have been considered. It has been revealed that the level of self-rating of auditors is higher than that of masters. The slight difference between the levels of evaluation of individual development of properties by respondents has been found. The dominance of a sufficient level of assessments of respondents' qualities has been revealed.

Keywords: auditor, future auditor, quality, survey, self-assessment, audit activity, psychological readiness.